

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **G.Z.**, Ev. č. X, narozený ..., státní příslušnost Republika
Uzbekistán, t. č. v X
Zastoupený ustanoveným zástupcem Mgr. Jindřichem
Lechovským, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170
34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018, č. j. OAM-19/LE-LE05-LE26-PS-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců a doba zajištění byla stanovena podle § 46a odst. 5 téhož zákona do 20. 5. 2018.

2. Žalobce v podané žalobě předně namítal, že považuje žalovaným v napadeném rozhodnutí uvedené vyhodnocení použitelnosti zvláštních opatření zakotvených v ustanovení § 47 zákona o azylu za zavádějící a zjevně nesprávné. Podle článku 15 preambule Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU: „Zajištění žadatelů by mělo být možné pouze v jasně vymezených výjimečných případech stanovených touto směrnicí a v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti, pokud jde o způsob i účel zajištění.“ Tento princip se poté promítne v potřebě primárního využití zvláštních opatření zakotvené v § 46a odst. 1 zákona o azylu, podle něž ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření. Z logiky věci tedy důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňující využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, a žalovaný je povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky žalobcovy pobytové historie, a to logickým a přezkoumatelným způsobem
3. Žalobce poukazoval na to, že žalovaný této své povinnosti v úplnosti nedostál a při vyhodnocení klíčových okolností žalobcovy pobytové historie a jeho zajištění dospěl ke zjevně nesprávným a zavádějícím závěrům.
4. Žalovaný především nesprávně vůbec nezhodnotil to, že si žalobce nebyl vědom toho, že již na území České republiky pobývá nelegálně. Žalobce v této souvislosti zdůrazňoval, že skutečnost, že si nebyl vědom svého nelegálního pobytu a předpokládal, že mu podle tvrzení jeho právního zástupce je pobyt legalizován žádostí o vízum strpění, je zcela zásadní, a vnáší nové světlo na posouzení skutečnosti, že se na území České republiky nacházel nelegálně, ovšem nikoliv vědomě, což vyplývá mimo jiné z toho, že se osobně dostavil na pracoviště příslušného správního orgánu, aby si nadále legalizoval svůj pobyt na území České republiky právě prostřednictvím institutu, na jehož základě právě v České republice dosud pobýval. Žalobce považoval za zcela vadnou úvahu žalovaného, podle níž snad i to, že se dostavil dobrovolně na pracoviště správního orgánu, mu lze klást k tíži. Ve skutečnosti je zcela pochopitelné, že se žalobce dostavil na pracoviště ministerstva vnitra s cílem prodloužit si vízum strpění a že logicky očekával kladné vyřízení své žádosti, v jiném případě by samozřejmě neměl žádný důvod vůbec na pracoviště docházet, pokud by si pak byl vědom svého nelegálního pobytu a chtěl by řešit ten, dostavil by se na pracoviště cizinecké policie, nikoliv ministerstva vnitra.
5. Žalobce rovněž odkazoval rozsudek Nejvyššího správního soud ze dne 22. 12. 2016, č. j. 7 Azs 269/2016-21, v němž rovněž NSS řešil otázku, do jaké míry je třeba se vypořádat s možností uložit zvláštních opatření v případě, že cizinec účelově požádal o mezinárodní ochranu, poté co byl zajištěn po nerespektování správního vyhoštění, poté, co se dobrovolně dostavil na cizineckou policii řešit svoji pobytovou situaci. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl: „Žalovaný odůvodnil svůj postup toliko poukazem na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, čj. 9 Azs 192/2014 – 29. Uvedený rozsudek se týkal zvláštních opatření podle zákona o pobytu cizinců, a nikoli zvláštních opatření podle zákona o azylu, které se staly součástí zákona o azylu až na základě novely provedené zákonem č. 314/2015 Sb., jenž nabyl účinnosti dne 18. 12. 2015, tj. více než rok po vydání předmětného judikátu. S poukazem na shora uvedené se nelze ztotožnit se závěrem krajského soudu, že odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí bylo ještě možné označit za dostatečné, byť na samé hranici přezkoumatelnosti. Je naopak třeba přisvědčit stěžovateli, že úvaha

žalovaného o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu byla nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů; žalovaný odůvodnil svůj závěr o nemožnosti uložit zvláštní opatření velmi obecně a nevypořádal se s individuálními okolnostmi stěžovatelčina případu, na což stěžovatelka poukazovala i v žalobě. Tuto vadu odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nelze zhojit doplněním chybějící argumentace ve vyjádření k žalobě, příp. ke kasační stížnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, čj. 8 Afs 66/2008 – 71). Právě v podrobnosti odůvodnění nemožnosti uložit zvláštní opatření v žalobou napadeném rozhodnutí shledal Nejvyšší správní soud nutnost uzavřít odlišně než v žalovaným zmiňované věci sp. zn. 7 Azs 185/2016. Sám krajský soud shledal dostatečnost odůvodnění k této otázce jako hraniční. Nejvyšší správní soud musel stěžovateli přisvědčit i v konfrontaci s obsahem kasační stížnosti, že odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí neobstojí. Zejména v konfrontaci s argumentem, že se stěžovatelka dobrovolně dostavila na policejní pracoviště s (tvrzeným) úmyslem řešit svoji pobytovou situaci. Je třeba, aby žalovaný přezkoumatelně vysvětlil proč (např. se zřetelem ke zjištění o dosavadním pobytu stěžovatelky na území ČR) nelze využít zejm. opatření dle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Takový požadavek na odůvodnění správního rozhodnutí rovněž konvenuje v mezidobí vydanému rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016, čj. 1 Azs 168/2016 - 37.“

6. Žalobce dále poukazoval na to, že povinností postulovaným v předmětném rozsudku nemůže žalovaný dostat pouze tím, že zmíní okolnost dobrovolného dostavení se na pracoviště žalovaného, nýbrž musí tuto okolnost vyhodnotit logickým způsobem. Tak tomu ovšem v napadeném rozhodnutí není. Žalovaný zcela nepodloženě vycházel z toho, že si snad žalobce měl být vědom svého nelegálního pobytu na území České republiky a snahu žalobce o provedení kroků směřujících k legalizaci jeho pobytu vykládal zcela jednostranným způsobem, aniž by zhodnotil to, že žalobce prokázal, že je schopen elementární spolupráce se správním orgánem a nemá žádné tendence se skrývat a vědomě mařit řízení o udělení mezinárodní ochrany či výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.
7. Žalovaný tak dospěl ke zcela nesprávným závěrům o spolehlivosti žalobce a s tím související možností uložení zvláštních opatření, přičemž se soustředil fakticky pouze na účelovost jeho žádosti o mezinárodní ochrany a nedostatečně a zkreslujícím způsobem vyhodnotil jeho předchozí spolupráci s příslušnými správními orgány a nevědomost o svém nelegálním pobytu na území České republiky, což má za následek nezákonnost napadeného Rozhodnutí.
8. Z výše uvedených důvodů žalobce žádal soud o zrušení napadeného rozhodnutí.
9. **Ve vyjádření k podané žalobě** žalovaný uvedl, že žalobce byl ve smyslu § 87 odst. 1 zákona o azylu) rozhodnutím č. j. KRPA-34022-15/ČJ-2018-000022 ze dne 24. 1. 2018 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v platném znění, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byla skutečnost, že se žalobce dne 24. 1. 2018 dostavil na pracoviště odboru azylové a migrační politiky (dále jen OAMP), Žukovského 888/2, Praha 6, aby podal žádost o vízum za účelem strpění. Bylo ovšem zjištěno, že žalobce pobývá v ČR neoprávněně a na pracoviště tedy byla přivolána hlídka OPKPE Praha. Hlídka byla informována, že je žalobce veden v Evidenci nežádoucích osob, cizince ztotožnila na základě jeho cestovního dokladu a zjistila, že je držitelem zneplatněného víza za účelem strpění. Žalobce byl proto zajištěn a eskortován na pracoviště OPKPE Praha, kde bylo lustracemi v příslušných evidencích dále zjištěno, že není držitelem žádného pobytového oprávnění a je veden v

Evidenci nežádoucích osob s platností do 23. 12. 2018, jelikož mu bylo rozhodnutím OPKPE Praha č. j. KRPA- 44609-14/ČJ-2017-000022, které nabylo právní moci dne 06. 02. 2017, uloženo správní vyhoštění na dobu jednoho roku. V případě žalobce, ale byly zjištěny překážky ve vycestování a rozhodnutí tedy nebylo vykonatelné, dne 22. 2. 2017 mu proto bylo vydáno vízum za účelem strpění a následně dne 20. 11. 2017 mu novým rozhodnutím OPKPE Praha č. j. 339780-9/ČJ-2017-000022 byla stanovena lhůta k vycestování v délce 15 dnů, jelikož důvody znemožňující vycestování cizince pominuly. Rozhodnutí o vyhoštění žalobce se tedy stalo vykonatelným dne 23. 12. 2017. Žalobce, ale během stanovené doby nevycestoval, nadále neoprávněně pobýval na území ČR a mařil tak výkon rozhodnutí o vyhoštění. Z tohoto důvodu byl dne 24. 1. 2018 zajištěn a následně umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude nadále mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Do protokolu o vyjádření účastníka řízení dne 24. 1. 2018 žalobce mj. sdělil, že si je vědom uloženého správního vyhoštění, příslušné rozhodnutí osobně převzal a po vydání rozhodnutí se také vzdal práva na odvolání. Sdělil, že rozhodnutí ovšem nebylo vykonatelné, protože měl překážky vycestování, byl proto poučen správním orgánem o dalším postupu a věděl, že se má dostavit na pracoviště OAMP a požádat o vízum za účelem strpění. Uvedl, že dne 20. 11. 2017 mu byla novým rozhodnutím stanovena lhůta k vycestování, o této skutečnosti ale dle svých slov nevěděl. Objasnil, že nevěděl, že má vycestovat, protože měl vízum za účelem strpění, které bylo platné do 21. 2. 2018, a nedostal žádné rozhodnutí, že musí vycestovat. Připustil, že od té doby, kdy mu bylo vydáno vízum za účelem strpění, na žádném pracovišti OAMP nebyl a o svůj případ se nezajímal, proto se skutečnost, že měl vycestovat, dozvěděl až dne 24. 1. 2018 na pracovišti OAMP. Následně potvrdil údaje, které uvedl do protokolu o vyjádření v řízení o jeho vyhoštění dne 6. 2. 2017 a sdělil, že na nich stále trvá. Prohlásil, že překážkou jeho vycestování je to, že se mu líbí ČR, chce tady pracovat a mít legální pobyt. Uvedl, že v současnosti bydlí s kamarády v pronajatém domě, že je zdravý a s ničím se neléčí, nezapojuje se do veřejného dění v ČR, nemá zde žádné příbuzné a pracuje brigádně na stavbách, nemá ale stálé zaměstnání.

10. Do protokolu o vyjádření účastníka správního řízení o vyhoštění dne 6. 2. 2017 žalobce také uvedl, že do ČR přicestoval dne 21. 1. 2017 letadlem z Itálie za prací. Vysvětlil, že v ČR pracuje jeho známý, rovněž Uzbek, proto přijel sem a počítal s tím, že v ČR zůstane, protože se tady k němu lidé chovají slušně. Doplnil, že přicestoval na základě svého platného cestovního dokladu a italského víza, přičemž ví, že platnost jeho víza skončila. Uvedl, že měl strach jít na policii, protože byl v ČR nelegálně. Pokračoval, že doma v Uzbekistánu má manželku a dvě děti. Sdělil, že v ČR žije na ubytovně s krajany a že nemá povolení k vykonávání výdělečné činnosti. Tvrdil, že nesdílí společnou domácnost s občanem EU, na území ČR nemá vůči nikomu vyživovací povinnost, v ČR nemá ani žádné příbuzné a žádné kulturní, ekonomické ani sociální vazby. Objasnil, že z ČR po uplynutí platnosti víza nevycestoval, jelikož jeho manželka v Uzbekistánu je nemocná a žalobce pro ni potřebuje peníze, což vidí jako jedinou překážku k vycestování, jinak mu ve vycestování nic nebrání. Přiznal, že si je vědom, že pro pobyt na území ČR musí být držitelem platného cestovního dokladu a víza. Uvedl, že do budoucna se chce a může vrátit domů a že je zdravý a schopen cestovat. Prohlásil, že pokud mu bude uloženo rozhodnutí o vyhoštění, bude jej respektovat a dobrovolně vycestuje, chtěl by ale ještě vydělat nějaké peníze. Sdělil, že nikdy nikde nežádal o azyl a ani o tom neuvažuje. Vysvětlil, že v ČR pracoval jako dělník, následně se opravil a uvedl, že pracuje jako opravář v bytech. Uvedl,

že dále nemá co dodat, ale momentálně je to v Uzbekistánu špatné, protože nikoho nepouštějí za hranice, přičemž jeho rodina mu také řekla, že Uzbeki, kteří jsou v zahraničí nelegálně, mají po návratu domů problém.

11. Dne 30. 1. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že se nemůže vrátit do Uzbekistánu, protože si vzal velkou půjčku na operaci očí své matky, a v případě návratu domů jej lidé, od kterých si peníze půjčil, jsou schopni uvěznit nebo dokonce zabít. Pokračoval, že z toho důvodu žádá o pomoc, aby mohl zůstat v ČR, pracovat zde a tím umořit svůj dluh. Zopakoval, že moc žádá o poskytnutí pomoci.
12. Dále žalovaný opětovně uvedl, že z pobytové historie žalobce vyplývá, že pobýval na území ČR od 21. 01. 2017, přičemž jeho neoprávněný pobyt na území ČR byl předmětem několika správních řízení. Správní orgán měl za to, že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal teprve poté, co mu vydáním rozhodnutí o stanovení lhůty k vycestování zanikl dlouhodobý pobyt za účelem strpění, byl zadržen policií, bylo zjištěno, že v ČR pobývá neoprávněně a v rozporu s rozhodnutím o správním vyhoštění a za účelem realizace vyhoštění byl umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Učinil tak tedy teprve po více než roce pobytu na území ČR. Žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu bezprostředně po příjezdu na území ČR, nýbrž až po zadržení policií a v souvislosti s reálným výkonem uloženého rozhodnutí o správním vyhoštění. Během tohoto období se mohl volně pohybovat a mohl se tedy dostavit buď na příslušný orgán Policie ČR, či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra ČR a podat žádost o mezinárodní ochranu. Možnost podat žádost o mezinárodní ochranu tedy jmenovaný nesporně měl, byl také prokazatelně v kontaktu s pracovníky OAMP. Je také zřejmé, že již v minulosti právní řád ČR vědomě narušoval, když pobýval na území ČR nelegálně a nerespektoval uložené správní vyhoštění, přičemž v ČR také neoprávněně pracoval. Navíc co se týká tvrzení žalobce, sám uváděl, že jeho jedinou překážkou návratu do Uzbekistánu je skutečnost, že chtěl v ČR zůstat a vydělat si více peněz, do budoucna by ale chtěl vycestovat. Ve svém předchozím řízení o vyhoštění také uvedl, že rozhodnutí o vyhoštění bude respektovat a dobrovolně vycestuje. Rovněž uvedl, že nikdy nežádal o mezinárodní ochranu a že to ani nemá v úmyslu. O šest dní později poté podal žádost o mezinárodní ochranu, ve které uváděl, že se do vlasti nemůže vrátit, protože si tam vzal velkou půjčku a jeho věřitelé by jej mohli uvěznit nebo zabít. Tyto skutečnosti však žalobci musely být známy již dlouho před zajištěním, dokonce před příjezdem do ČR, proto podaná žádost o mezinárodní ochranu až po roce pobytu na území ČR nesevídá o žalobcových tvrzených obavách.
13. Z takového jednání žalovaný vyvozoval účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný dle svých slov přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR. Jednání žalobce, jak plyne z jeho pobytové historie, nedává dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu žalovaný správní orgán dostatečně zdůvodnil v napadeném rozhodnutí na str. 4 a 5. Z výše uvedeného je zřejmé, že aby se žalobce vyhnul vyhoštění a setrval na území ČR, využije jakékoliv možnosti, např. i pobývání na území ČR v rozporu s uloženým správním vyhoštěním. Volba mírnějších opatření než zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření, a že uložením

zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žalobce na azylovém řízení. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel azylové správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření (viz rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016 – 23). Žalovaný dále odkázal na rozsudek NSS ze dne 14. 07. 2017, č. j. 4 Azs 105/2017-24.

14. Žalovaný závěrem konstatoval, že přezkoumatelným způsobem uvedl jednotlivé skutečnosti z předchozí pobytové historie žalobce, ze kterých vycházel, a které nenásvědčují tomu, že by se jednání žalobce mělo do budoucna zásadním způsobem měnit. V případě žalobce nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu.
15. Pro řízení o žalobě odkázal žalovaný na shromážděný spisový materiál, který dokládá veškerá zjištění uvedená v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí. Žalovaný správní orgán měl za to, že postupoval v souladu s právními předpisy. Námitky uvedené v žalobě shledával žalovaný správní orgán jako nedůvodné.
16. Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
17. Soud o věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení nenavrhli ústní jednání k projednání věci do 5 dnů ode dne podání žaloby a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).
18. Soud rozhodl o věci podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].
19. Soud **neshledal** žalobu důvodnou.
20. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu stanoví, že ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
21. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.
22. Soud vzal za základ svého rozhodování skutková zjištění, jak je žalovaný shrnul ve svém vyjádření k podané žalobě, poté, co se ujistil, že mají oporu ve správním spisu.
23. Veškeré námitky žalobce v dané věci se vztahovaly k tomu, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.
24. Žalobce namítal, že žalovaný zopakoval vlastní vyhodnocení důvodnosti zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a stejnou argumentací zdůvodnil i nemožnost využití zvláštních opatření. Zároveň se žalovaný dle tvrzení žalobce nevypořádal s jeho argumentací, že si nebyl vědom toho, že je na území ČR nelegálně, bez jakéhokoliv oprávnění.

25. Soud předně uvádí, že při posuzování žalobních námitek vzal v úvahu, že ustanovení § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtěleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb. Důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb. k němu uvádí: „*Jelikož je nutné na základě přepracované přijímací směrnice před individuálním posouzením nutnosti zajištění konkrétního žadatele o udělení mezinárodní ochrany rovněž posuzovat možnost uložení tzv. alternativy k zajištění, jsou do tohoto zákona nově upravena tzv. zvláštní opatření. Jedná se buď o povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v příslušném pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo o povinnost hlásit se ministerstvu v intervalech určených ministerstvem, není-li žadatel ubytován v pobytovém středisku (podobnou alternativu zná i zákon o pobytu cizinců). (...)* Cílem zvláštního opatření je zajištění součinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to uplatněním mírnější formy, než je zajištění. (...). Onen základ v přijímací směrnici lze nalézt v bodech 15 a 20 její preambule, kdy zajištění má být výjimečným, krajním prostředkem, uplatňovaným pouze poté, co byla posouzena možnost uložení alternativních opatření. Na to navazuje čl. 8 přijímací směrnice, který v odst. 2 stanoví, že „*V případě nutnosti a na základě individuálního posouzení každého případu mohou členské státy zajistit žadatele, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření*“, a v odst. 3 pak mezi případy, ve kterých je možné žadatele zajistit, řadí situaci žadatele zajištěného v rámci řízení o navrácení za účelem přípravy navrácení nebo vyhoštění, „*mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení*“; tomu odpovídá znění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Posledně zmíněné ustanovení zákona o azylu i § 47 téhož je proto třeba vykládat eurokonformně.
26. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Podle odst. 2 tohoto ustanovení může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.
27. V projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) a žalobce zajistil proto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl žalobce požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Tento důvod zajištění je reakcí na shora uvedený čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013.
28. Soud poukazuje na skutečnost, že žalobce byl zajištěn z důvodu, že nerespektoval jemu uložené správní vyhoštění, resp. i později uložený výjezdní příkaz. Pohyboval se na území ČR, bez toho aniž by k tomu byl oprávněn na základě víza nebo uděleného pobytového oprávnění. Navíc si je dle svých slov neoprávněného pobytu na území ČR vědom. Dále soud uvádí, že byl žalobce rovněž zajištěn z důvodu, že žádost o mezinárodní ochranu podal teprve tehdy, když byl zadržen policií, zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění.

29. Ze shora uvedených důvodů by dle názoru soudu nebylo uplatnění zvláštního opatření účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí v případě žalobce, že naprosto nerespektuje právní řád ČR, a také jeho účelové jednání, spočívající v podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy je zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců z důvodu, že mu bylo uloženo správní vyhoštění. Navíc si byl žalobce vědom svého neoprávněného pobytu. Byla mu již jednou poskytnuta možnost, aby si ve vymezeném čase 15 dnů od doručení výjezdního příkazu zařídil veškeré své záležitosti a odjel do země svého původu. On namísto toho setrval na území ČR.
30. Proto není uvěřitelné jeho tvrzení o tom, že když by správní orgán přistoupil k mírnějším opatřením, než je jeho zajištění, že by žalobce skutečně v rámci řízení o žádosti o mezinárodní ochranu spolupracoval se správními orgány a v případě negativního výsledku tohoto řízení by dobrovolně opustil území ČR. Z chování žalobce je naprosto zřejmé, že podnikne jakékoliv kroky k tomu, aby na území ČR mohl zůstat, a to i když si je vědom, že tímto svým pobytem bude porušovat právní řád ČR.
31. Soud dále k výše uvedené námitce uvádí, že správní orgán uvedl ve svém rozhodnutí podstatné skutečnosti vyplývající ze správního řízení, které odůvodňovaly neuplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu (str. 4-5 napadeného rozhodnutí). Žalovaný se dostatečným a přezkoumatelným způsobem vypořádal s nemožností uložení zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že by uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné, neboť žalobce nejenže vědomě nerespektoval právní řád ČR, ale také jednal zcela účelově. Žalovaný byl přesvědčen, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v detenčním zařízení pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve a současně nelze účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, a zároveň proto shledal žalovaný naplnění podmínek stanovených v § 46a odst. 1 písm. e) téhož zákona. Žalovaný se vypořádal s individuálními okolnostmi případu žalobce, dostatečně zdůvodnil neúčinnost případného uložení zvláštního opatření (tedy nespokojil se s pouhým odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, čj. 9 Azs 192/2014 – 29), čímž dostal i požadavkům uvedeným v žalobcem citovaném rozhodnutí ze dne 22. 12. 2016, č. j. 7 Azs 269/2016-21, přičemž zdejší soud se závěry žalovaného zcela ztotožnil. Příklad žalobce, který opakovaně nerespektoval právní řád ČR, porušil zákaz vstupu na území členských států EU, vede soud k jednoznačnému závěru, že existuje důvodná obava, že žalobce nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. S ohledem na shora uvedené tak mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu nebylo možné použít a zajištění žalobce bylo zcela namístě a v souladu se zákonem.
32. Zdejší soud v této souvislosti zároveň odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2016, čj. 7 Azs 185/2016 – 23, který uvádí, že: „*Volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.*“ I s ohledem na závěry uvedené v citovaném rozhodnutí soud setrvává na svém názoru o neúčinnosti zvláštních opatření v případě žalobce.
33. K tvrzení žalobce, že žalovaný použil obdobnou argumentaci jak ve vztahu k odůvodnění zajištění žalobce dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu tak k odůvodnění neúčinnosti

zvláštních opatření dle § 47 téhož zákona, soud uvádí, že pokud je určitá okolnost vyhodnocena jakožto důvod pro uložení zajištění, z povahy věci takové vyhodnocení v některých případech zároveň způsobuje, že zmíněná okolnost nemůže být využita v prospěch aplikace zvláštního opatření. Žalovaný tedy nepochybil, když jednotlivé okolnosti uvedl jak ve vztahu k nutnosti zajistit žalobce, tak ve vztahu k nemožnosti v daném případě využít zvláštních opatření. Žalovaný řádně zdůvodnil, že určitá skutečnost osvědčuje nezbytnost uložení zajištění a zároveň vylučuje aplikaci zvláštních opatření.

34. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo zcela v souladu se zákonem o azylu a se Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU a rozhodnutí lze považovat za zcela přezkoumatelné. Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
35. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 23. března 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně